

**І этап ХІ областной предметной олимпиады
учащихся начальной и основной школы (4-8 классов) «Юниор»
по ТАТАРСКОМУ ЯЗЫКУ И ТАТАРСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ**

5 класс

Время выполнения работы – 90 мин.

1. Буш урынга кайсы хәреф куелырга тиеш? (4 балл)

Сәг...ть

- а) а;
- б) ә;
- в) о;
- г) ь.

2. Бирелгән рәттә кайсы сүз артык? (4 балл)

Дүшәмбе, сишәмбе, сентябрь, шимбә

- а) Дүшәмбе;
- б) Сишәмбе ;
- в) Сентябрь;
- г) Шимбә.

3. Бирелгән сүзтезмәнең дөрес тәржемәсен табыгыз. (4 балл)

Мөстәкыйль эш -

- а) Самостоятельная работа;
- б) Классная задача;
- в) Домашняя работа;
- г) Самостоятельное упражнение.

4. Урамда йомшак кар ява жөмләсендә “йомшак” сүзе нинди жөмлә кисәге? (4 балл)

- а) Аергыч;
- б) Хәбәр;
- в) Хәл;
- г) Ия.

5. Аста бирелгән сүзләр ниди сүз төркеме? (4 балл)

Игътибарлы, гадел, ярдәмче, намуслы

- а) Сыйфат;
- б) Исем;
- в) Фигыль;
- г) Алмашлык.

6. Жөмлә эчендә ялгызлык исемнәр ничек языла? (4 балл)

- а) Юл хэрэфеннэн;
- б) Баш хэрэфтэн;
- в) Баш хэрэфтэн дэ, юл хэрэфтэн дэ;
- г) Берничек тэ язылмый.

7. Фигыль дип атала: (4 балл)

- а) Эшне белдергэн сүзлэр;
- б) Предметны белдергэн сүзлэр;
- в) Билгене белдергэн сүзлэр;
- г) Хэлне белдергэн сүзлэр.

8. Табигать күренешләренең билгеләрен белдергән сыйфатлар: (4 балл)

- а) Ачы, төче, татлы, баллы;
- б) Усал, шаян, куркак, кыю;
- в) Буранлы, жилле, аяз, яңгырлы;
- г) Акыллы, тырыш, тәртипле, тәрбияле.

9. Хәзерге заман хикәя фигыльнең сорагы:

- а) Нишләр?
- б) Нишләде?
- в) Нишли?
- г) Нишләгән?

10. Эшлиләр фигыле ничәнче затта, нинди санда килә? (4 балл)

- а) I зат, берлек санда ;
- б) II зат, күплек санда;
- в) III зат, күплек санда;
- г) III зат, күплек санда.

11. Дәрәскә әзерләнгәндә укытучы дүрт сүз язган: көчек, болыт, төтен, солы. Бишенчесе нинди булырга тиеш? (4 балл)

- а) дәрәслек;
- б) дәфтәр;
- в) көзгә;
- г) китап.

12. Кешеләрне дāvалаучы кеше...(4 балл):

- а) жырчы;
- б) кибетче;
- в) табиб;
- г) сатучы.

13. Ялгыш куелган кушымчаны табыгыз. (4 балл)

- а) Кәгазь – ләр;
- б) Кагыйдә-ләр;
- в) Рәсем-ләр;
- г) Мәсьәлә-ләр.

14. Бәйләк ялгыш кулланылган жөмләне табыгыз.(4 балл)

- а) Әнием БЕЛӘН театрга бардык.
- б) Мин әтием СЫМАН көчле булам!
- в) Туган көннән СОҢ бүләкләр күп жыелды.
- в) Без ел КЕБЕК авылга Сабантуйга кайтабыз.

15. Ялгыш тәржемә ясалган сүзне табыгыз. (4 балл)

- а) Дүшәмбе -понедельник ;
- б) Сишәмбе -вторник;
- в) Пәнжешәмбе - пятница;
- г) Якшәмбе - воскресенье.

16. Гаяз Исхакый кем ул? (4 балл)

- а) рәссам;
- б) язучы;
- в) биюче;
- г) укытучы.

17. Абдулла Алиш әсәренең исеме: (4 балл):

- а) “Сертотмас куян” ;
- б) “Сертотмас төлке;
- в) “Сертотмас үрдәк”;
- г) “Сертотмас керпе”.

18. “Исемдә калганнар” автобиографик әсәрен ижат иткән язучы: (4 балл)

- а) Габдулла Тукай;
- б) Шәриф Камал;
- в) Фатих Кәрим ;
- г) Нади Такташ.

19. Текст килеп чыксын өчен жөмлэләрнең дәрәс тәртибен тап. (4 балл)

1. Аның тимер балтасыннан башка бер әйбере дә булмаган.
2. Карт басмадан чыкканда, балтасын төшереп югалткан һәм кычкырып елап жибәргән.
3. Сәбәбен белгәч, аңа алтын балта биргән.
4. Тугрылыгы өчен балык картка өч балта бүләк иткән.
5. Карт үз балтасы чыкканчы алмаган.

6. Шулкаыт аның елавын алтын балык ишеткән.

7. Борын-борын заманда бер ярлы карт яшэгэн, ди.

8. Беркөнне көчле давыл чыккан.

a) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8;

б) 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 1;

В) 7, 1, 8, 2, 6, 3, 5, 4.

г) 3, 4, 5, 6, 7, 8, 1, 2.

20. Алда бирелгән эсәр нинди жанрга туры килә: (4 балл)

а) хикэя;

б) экият;

в) мѣкаль;

г) шигырь.

Ижади бирем. Муса Жәлил һәм аның әсәрләре турында 10 - 15 жөмлә языгыз. (20 балл)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for handwriting practice or general writing. There are no margins, text, or other markings on the paper.